

1991 рік

Мейтус Юлій Сергійович – за цикл романсів і балад на вірші поетів та хоровий цикл на вірші О. Твардовського.

Мейтус Юлій Сергійович (29[15].01.1903–02.04.1997) – композитор. Народився Юлій Сергійович в м. Єлизаветград (нині м. Кропивницький). Брав уроки фортепіанної гри в Г. Нейгауза. 1920–21 працював піаністом у клубах частин Першої кінної армії. 1923–31 навчався в Харківському музично-драматичному інституті (клас композиції С.Богатирьова).

У 1923–24 був концертмейстером у Харківському театрі опери та балету; 1924–25 – завідувачим музичною частиною харківського театру Пролеткульту.

У 1924 році Юлієм Мейтусом було створено перший в Україні джазовий колектив, але його перший концерт виявився і останнім. Після 1926 року займався виключно композиторською діяльністю.

Твори: 15 опер, серед них – «Перекоп» (1939, у співавт.), «Гайдамаки» (1940, у співавторстві), «Абадан» (1943, у співавторстві), «Лейлі та Меджнун» (1946, у співавторстві), «Молода гвардія» (1947; 2-га редакція – 1950), «Зоря над Двіною» (1955), «Украдене щастя» (1958), «Махтумкулі» (1961), «Іскра життя» («Вітрова донька», 1964), «Брати Ульянови» (1966), «Анна Кареніна» (1970), «Ярослав Мудрий» (1972), «Ріхард Зорге» (1975), «Мар'яна Пінєда» (1978), «Іван Грозний» (1980); 5 сюїт для симфонічного оркестру (1928, 1929, 1939, 1942, 1944); симфонічні поеми, камерно-інструментальні, хорові, вокальні твори (понад 200 романсів, балад, обробок нар. пісень), музика до фільмів і театральних вистав.

Важливою сферою діяльності Ю. Мейтуса була камерно-вокальна музика, в якій налічується близько 300 солоспівів, часто об'єднаних у цикли. Створені Мейтусом солоспівів – це результат органічного поєднання мистецької інтуїції з прискіпливом, раціональним аналізом тексту. Тонко шліфуючи деталі музичного вислову, йому вдавалося розкрити не лише загальну ідею твору, ай нюанси поетичної інтонації, стильові особливості покладених на музику віршів.

Автор музики популярного естрадного ревію «Алло на хвилі 477».

Ю. С. Мейтус поклав на музику поезії українських класиків Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки, поетів ХХ сторіччя А. Малишка,

П. Воронька, Л. Первомайського, Л. Збашти, Лауреат Держ. премії СРСР (1951), Державні премії УРСР ім. Т. Шевченка (1991).

Пошов з життя 2 квітня 1997 року у м. Київ.

Дізнатися більше:

Книги

Мейтус Юлій: [біогр. довідка] // Енциклопедія українознавства. – Львів, 1994. – Т. 4. – С. 1513.

Мейтус Юлій Сергійович: [біогр. довідка] // Митці України. – К., 1992. – С. 395.

Українські композитори: довідник школяра / упоряд. В. Островський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 52 с.: фото.

Шевченківські лауреати 1962-2012: енциклопедичний довідник / авт.-упоряд. М. Лабінський; вст. сл. Б. Олійника. – 3-є вид., змін. і доповн. – К.: Криниця, 2012. – 864 с.

Публікації

Лапіна М. Все почалося з Єлисаветграда... / М. Лапіна // Народне слово. – 2011. – 3 лютого. – С. 6.

Макей Л. У полоні музики Мейтуса / Л. Макей // Народне слово. – 2011. – 3 лютого. – С. 6.

Маленко, О. Тарас Шевченко у творах наших земляків / О. Маленко // Народне слово. – 2012. – 8 березня. – С. 10: фото.

Положення про обласний фестиваль української академічної музики «Classik-proekt», присвячений пам'яті Юлія Мейтуса // Народне слово. – 2013. – 3 січня. – С. 19.

Музичні вечори в будинку родини Мейтусів // Первая городская газета. – 2018. – 8 февраля. – С. 18.